

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa

(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang

Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm

Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu

Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 14

QUYỂN THỨ 329

HỘI THỨ NHẤT

Phẩm

XẢO PHƯƠNG TIỆN

Thứ 50 - 2

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát nên đối các chỗ thẳm sâu như thế, nương lý thú tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu suy nghĩ thẳm kỹ, cân lường xem xét, nên tác nghĩ này: "Ta nay nên như Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu đã thuyết mà trụ, ta nay nên như Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu đã thuyết mà học".

Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng đối các chỗ thẳm sâu như thế, nương lý thú tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu suy nghĩ thẳm kỹ, cân lường xem xét, như Bát-nhã Ba-la-mật-đa

thăm sâu đã thuyết mà trụ, như Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu đã thuyết mà học. Bồ-tát Ma-ha-tát này do năng tinh siêng tu học như thế, nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu, khởi tâm một niệm hãy năng nhiếp lấy vô số vô lượng vô biên công đức, vượt vô lượng kiếp sanh tử trôi lăn, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, huống là năng thường tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa không xen hở, hằng trụ tác ý tương ưng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Như người mê dục cùng kẻ nữ xinh đẹp, đôi bên yêu nhiệm đồng lập ước hẹn sẽ gặp nhau. Kẻ nữ bị trở ngại chẳng đến chỗ hẹn được, người này dục tâm quá mạnh chảy rớt. Thiện Hiện! Nơi ý nghĩ sao? Người ấy dục niệm nghĩ chỗ nào mà chuyển động? Bạch Thế Tôn! Người ấy dục niệm nghĩ chỗ người nữ mà chuyển động, nghĩa là tác lên nghĩ này: "Làm sao kia phải đến chung hợp nơi đây, mừng vui giỡn khoái".

Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Người ấy dục niệm một ngày đêm sanh mấy lần? Bạch Thế Tôn! Người này trong một ngày đêm dục niệm rất nhiều. Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu, khởi tâm một niệm như Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu đã thuyết mà học, được vượt khỏi kiếp số sanh tử trôi

lăn, cùng người mê dục trải một ngày đêm đã khởi dục niệm số lượng ấy ngang nhau.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này tùy nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa đã thuyết lý thú, suy nghĩ tu học, tùy năng giải thoát bao nhiêu tội lỗi chướng ngại Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề bấy nhiêu. Vậy nên, Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu tinh siêng tu học tùy chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát này như Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm chỗ được công đức, nếu công đức này có hình lượng ấy, thời Tam thiên đại thiên thế giới chư Phật ngang bằng cát Căng-già, chẳng thể dung chứa hết được. Giả sử các công đức khác đầy rẫy Tam thiên đại thiên thế giới chư Phật như cát Căng-già, đem so sánh công đức này trăm phần chẳng kịp một, ngàn phần chẳng kịp một, trăm ngàn phần chẳng kịp một, trăm trăm ức phần chẳng kịp một, ngàn trăm ức phần chẳng kịp một, trăm ngàn trăm ức phần chẳng kịp một, trăm muôn ức phần chẳng kịp một, ngàn muôn ức phần chẳng kịp một, trăm ngàn muôn ức phần chẳng kịp một, như vậy nói rộng số phần, toán phần, kể phần, dụ phần cho đến cực số phần chẳng kịp một.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già bố thí cúng dường ngôi báu Phật Pháp Tăng. Thiện Hiện! Nơi ý nghĩ sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này do nhân duyên đây được phước nhiều chăng?

Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên. Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu, trải một ngày một đêm như thuyết mà học, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu là xe, các Bồ-tát Ma-ha-tát cưỡi xe này mau đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề vậy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già, cung kính cúng dường Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác, Bồ-tát và các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Thiện Hiện! Nơi ý nghĩ sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên!

Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu, trải một ngày đêm như thuyết mà học, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu, vượt khỏi bậc Thanh văn và Độc giác, mau vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh. Lại năng tu hành các hạnh Bồ-tát mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già tinh siêng tu học bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tĩnh lự, bát-nhã. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên!

Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm tinh siêng tu học bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tĩnh lự, bát-nhã, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu là mẹ các Bồ-tát Ma-ha-tát. Sở dĩ vì sao? Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu năng sanh chúng Bồ-tát Ma-ha-tát. Tất

cả chúng Bồ-tát Ma-ha-tát nương dựa Bát-nhã Ba-la-mật-đa chóng năng viên mãn tất cả Phật pháp.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già, đem pháp bố thí tất cả hữu tình. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên! Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm, đem pháp bố thí tất cả hữu tình, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thời là xa lìa Nhất thiết trí trí. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thời là chẳng xa lìa Nhất thiết trí trí. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa, tu hành Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-

tát Ma-ha-tát này do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên! Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa; tu hành Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già an trụ nội không, an trụ ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc

không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên! Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm an trụ nội không, an trụ ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già an trụ chơn như; an trụ pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do

nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên. Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm an trụ chơn như; an trụ pháp giới cho đến bất tư nghì giới, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già tu hành bốn niệm trụ; tu hành bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên. Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-

nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm tu hành bốn niệm trụ, tu hành bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già an trụ khổ thánh đế, an trụ tập diệt đạo thánh đế. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên. Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm an trụ khổ thánh đế, an trụ tập diệt đạo thánh đế, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh

đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già, tu hành bốn tinh lục; tu hành bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do nhân duyên đây được phước nhiều chẳng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên. Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm tu hành bốn tinh lục; tu hành bốn vô lượng, bốn vô sắc định, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô

thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già, tu hành tám giải thoát; tu hành tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên. Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm tu hành tám giải thoát; tu hành tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp

số cát Căng-già, tu hành không giải thoát môn, tu hành vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do nhân duyên đây được phước nhiều chẳng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên. Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm tu hành không giải thoát môn, tu hành vô tướng, vô nguyện giải thoát môn, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già tu hành Cực hỷ địa, tu hành Ly cấu địa, Phát quang địa, Diệm huệ địa, Cực nan thắng địa, Hiện tiền địa, Viễn hành địa, Bất động địa, Thiện huệ địa, Pháp vân địa. Thiện Hiện! Nơi

ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên! Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm tu hành Cực hỷ địa; tu hành Ly cấu địa, Phát quang địa, Diệm huệ địa, Cực nan thắng địa, Hiện tiền địa, Viễn hành địa, Bất động địa, Thiện huệ địa, Pháp vân địa, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già tu hành năm nhẫn, tu hành sáu thần thông. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều.

Phước kia vô số vô lượng vô biên! Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm tu hành năm nhẫn, tu hành sáu thần thông, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già tu hành tất cả tam-ma-địa môn, tu hành tất cả đà-la-ni môn. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do nhân duyên đây được phước nhiều chẳng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên! Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm tu hành tất cả tam-ma-địa môn, tu hành tất cả đà-la-ni môn, chỗ được công đức rất nhiều

hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già tu hành Phật mười lực; tu hành bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên! Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm tu hành Phật mười lực, tu hành bốn vô sở úy, cho đến mười tám pháp Phật bất cộng, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già tu hành pháp vô vong thất, tu hành tánh hằng trụ xả. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do nhân duyên đây được phước nhiều chẳng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên! Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm tu hành pháp vô vong thất, tu hành tánh hằng trụ xả, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề,

thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già tu hành nhất thiết trí; tu hành đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên! Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm tu hành nhất thiết trí; tu hành đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, không có lẽ ấy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có thối lui, đây có lẽ ấy. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già, tu thành món món tài thí, pháp

thí, ở chỗ vắng vẻ buộc niệm suy nghĩ điều tu hành từ trước, khắp vì tất cả hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô biên! Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu đã thuyết mà trụ, trải một ngày đêm tu hành món món tài thí, pháp thí, ở chỗ vắng vẻ buộc niệm suy nghĩ điều tu hành từ trước, khắp vì tất cả hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao? Thiện Hiện! Nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu khởi ra hồi hướng, phải biết đây là hồi hướng rất thù thắng. Xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa khởi ra hồi hướng, phải biết chẳng gọi hồi hướng rất thù thắng được. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu, đem chỗ tu hành khắp vì tất cả hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa, giả sử trải qua đại kiếp số cát Căng-già, khắp vì căn lành công đức tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử quá

khứ vị lai hiện tại, hoà hợp tùy hỷ, khắp vì tất cả
hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Thiện
Hiện! Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này, do
nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiện
Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch
Thiện Thệ! Rất nhiều. Phước kia vô số vô lượng vô
biên! Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát
nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu đã thuyết
mà trụ, trải một ngày đêm khắp vì căn lành công
đức tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các
đệ tử quá khứ vị lai hiện tại, hoà hợp tùy hỷ, khắp
vì tất cả hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề,
chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Vì có sao?
Thiện Hiện! Tất cả căn lành công đức tùy hỷ hồi
hướng lấy Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu mà làm
dẫn đầu. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-
tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề,
thường nên chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm
sâu, với các căn lành hoà hợp tùy hỷ, khắp vì tất cả
hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng:
Bạch Thế Tôn! Như Phật đã thuyết, phân biệt sở
tác đều chẳng phải thật có, lấy nhân duyên nào các
Bồ-tát Ma-ha-tát thấy được phước vô số vô lượng
vô biên? Bạch Thế Tôn! Phân biệt sở tác chẳng thể
phát khởi chơn thật chánh kiến, chẳng thể đến vào

Chánh tánh ly sanh, chẳng thể được quả Dự lưu, hoặc quả Nhất lai, hoặc quả Bất hoàn, hoặc quả A-la-hán, hoặc Độc giác Bồ-đề, cũng chẳng thể được chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Phật nói: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Như lời người vừa nói. Phân biệt sở tác chẳng năng phát khởi chơn thật chánh kiến, chẳng thể đến vào Chánh tánh ly sanh, chẳng thể được quả Dự lưu, hoặc quả Nhất lai, hoặc quả Bất hoàn, hoặc quả A-la-hán, hoặc Độc giác Bồ-đề, cũng chẳng thể được chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu, biết tất cả món phân biệt sở tác trống không, vô sở hữu, hư dối chẳng thật. Sở dĩ vì sao? Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khéo học nội không, khéo học ngoại không, khéo học nội ngoại không, khéo học không không, khéo học đại không, khéo học thắng nghĩa không, khéo học hữu vi không, khéo học vô vi không, khéo học rốt ráo không, khéo học vô tế không, khéo học tán không, khéo học vô biến dị không, khéo học bản tánh không, khéo học tự tướng không, khéo học cộng tướng không, khéo học nhất thiết pháp không, khéo học bất khả đắc không, khéo học vô tánh không, khéo học tự tánh không, khéo học vô tánh tự tánh không. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này

an trụ không rồi, như như xem xét phân biệt sở tác
trống không, vô sở hữu, hư dối chẳng thật như
vậy, như vậy, tức chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa
thẳm sâu. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này, như
như chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu như
vậy, như vậy, được phước vô số vô lượng vô biên.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch
Thế Tôn! Vô số vô lượng vô biên có sai khác gì
không? Phật nói: Thiện Hiện! Nói vô số ấy, số
chẳng khá được, chẳng thể đếm ở trong giới hữu
vi, chẳng thể đếm ở trong giới vô vi. Nói vô lượng
ấy, lượng chẳng khá được, chẳng thể lường ở
trong pháp quá khứ, chẳng thể lường ở trong pháp
vị lai, chẳng thể lường ở trong pháp hiện tại. Nói
vô biên ấy, biên chẳng khá được, chẳng thể đo
lường ngần mé kia vậy.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch
Thế Tôn! Vả có nhân duyên nên sắc cũng vô số vô
lượng vô biên, thọ tướng hành thức cũng vô số vô
lượng vô biên chẳng? Phật nói: Thiện Hiện! Có
nhân duyên nên sắc cũng vô số vô lượng vô biên,
thọ tướng hành thức cũng vô số vô lượng vô biên.
Bạch Thế Tôn! Nhân duyên nào nên sắc cũng vô số
vô lượng vô biên, thọ tướng hành thức cũng vô số
vô lượng vô biên? Phật nói: Thiện Hiện! Sắc

không, nên cũng vô số vô lượng vô biên. Thọ tướng hành thức không, nên cũng vô số vô lượng vô biên.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Vì chỉ sắc không, thọ tướng hành thức không, hay tất cả pháp cũng là không ư? Phật nói: Thiện Hiện! Ta trước chẳng nói tất cả pháp đều không ư?

Thiện Hiện đáp rằng: Phật tuy đã nói tất cả pháp đều là không, các hữu tình chẳng biết chẳng thấy chẳng hiểu, nên tôi nay lại khởi hỏi này. Bạch Thế Tôn! Như Lai thường nói sắc không, thọ tướng hành thức cũng không. Như Lai thường nói nhãn xúc không, nhĩ tỷ thiệt thân ý xúc cũng không. Như Lai thường nói sắc xúc không, thanh hương vị xúc pháp xúc cũng không.

Như Lai thường nói nhãn giới không, nhĩ tỷ thiệt thân ý giới cũng không. Như Lai thường nói sắc giới không, thanh hương vị xúc pháp giới cũng không. Như Lai thường nói nhãn thức giới không, nhĩ tỷ thiệt thân ý thức giới cũng không. Như Lai thường nói nhãn xúc không, nhĩ tỷ thiệt thân ý xúc cũng không. Như Lai thường nói nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ không, nhĩ tỷ thiệt thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng không.

Như Lai thường nói địa giới không, thủy hỏa phong không thức giới cũng không. Như Lai thường nói tánh nhân duyên không; tánh đẳng vô gián duyên, sở duyên duyên, tăng thượng duyên cũng không. Như Lai thường nói vô minh không; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử cũng không. Như Lai thường nói ngã không; hữu tình, mạng giả, sanh giả, dưỡng giả, sĩ phu, bồ-đặc-già-la, ý sanh, nho đồng, tác giả, thọ giả, tri giả, kiến giả cũng không.

Như Lai thường nói Bồ thí Ba-la-mật-đa không; Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng không. Như Lai thường nói nội không không; ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không cũng không. Như Lai thường nói chơn như không; pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới cũng không.

Như Lai thường nói bốn niệm trụ không; bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy

đẳng giác chi, tám thánh đạo chi cũng không. Như Lai thường nói khổ thánh đế không, tập diệt đạo thánh đế cũng không. Như Lai thường nói bốn tinh lự không; bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng không. Như Lai thường nói tám giải thoát không; tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng không. Như Lai thường nói không giải thoát môn không; vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng không.

Như Lai thường nói Cực hỷ địa không; Ly cầu địa, Phát quang địa, Diệm huệ địa, Cực nan thắng địa, Hiện tiền địa, Viễn hành địa, Bất động địa, Thiện huệ địa, Pháp vân địa cũng không. Như Lai thường nói năm nhãn không, sáu thần thông cũng không. Như Lai thường nói tam-ma-địa môn không, đà-la-ni môn cũng không.

Như Lai thường nói Phật mười lực không; bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng cũng không. Như Lai thường nói pháp vô vong thất không, tánh hằng trụ xả cũng không. Như Lai thường nói nhất thiết trí không; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng không.

Như Lai thường nói quả Dự lưu không; quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán cũng không, Như Lai

thường nói Độc giác Bồ-đề không. Như Lai thường nói tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát không. Như Lai thường nói chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề không.

Như Lai thường nói bậc dị sanh không; bậc Thanh văn, Độc giác, Bồ-tát, Như Lai cũng không. Như Lai thường nói pháp hữu sắc pháp vô sắc không; pháp hữu kiến pháp vô kiến, pháp hữu đối pháp vô đối, pháp hữu lậu pháp vô lậu, pháp hữu vi pháp vô vi cũng không. Như Lai thường nói pháp quá khứ vị lai hiện tại không; pháp thiện, bất thiện, vô ký; pháp buộc cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc; pháp học, vô học, phi học, phi vô học; pháp kiến bị dứt, tu bị dứt, chẳng bị dứt cũng không.

Phật nói: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Ta thường nói các pháp đây đều không.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Tất cả pháp không tức là vô tận, cũng là vô số, cũng là vô lượng, cũng là vô biên. Bạch Thế Tôn! Trong các pháp không, tận chẳng thể được, số chẳng thể được, lượng chẳng thể được, biên chẳng thể được. Do nhân duyên này, vô tận vô số vô lượng vô biên, vẫn nghĩa không sai khác.

Phật nói: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Như lời người vừa nói. Vô tận vô số vô lượng vô biên,

văn nghĩa không sai khác, vì đều chung hiển rõ các pháp không vậy. Thiện Hiện! Tất cả pháp không đều chẳng thể nói. Như Lai phương tiện nói là vô tận, hoặc nói vô số, hoặc nói vô lượng, hoặc nói vô biên, hoặc nói là không, hoặc nói vô tướng, hoặc nói vô nguyên, hoặc nói vô tác, hoặc nói vô sanh, hoặc nói vô diệt, hoặc nói lìa nhiễm, hoặc nói vắng lặng, hoặc nói Niết bàn, hoặc nói chơn như, hoặc nói pháp giới, hoặc nói pháp tánh, hoặc nói thật tế. Các nghĩa như thế đều là Như lai phương tiện diễn nói.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Như Lai phương tiện khéo léo rất lạ. Thật tướng các pháp chẳng thể tuyên nói được, mà vì hữu tình phương tiện chỉ rõ. Bạch Thế Tôn! Như tôi hiểu nghĩa Phật đã nói ấy, tánh tất cả pháp đều chẳng thể nói?

Phật nói: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Tánh tất cả pháp đều chẳng thể nói. Sở dĩ vì sao? Tánh tất cả pháp đều rốt ráo không, không có kẻ năng tuyên nói rốt ráo không ấy được.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Nghĩa chẳng thể nói có tăng giảm chăng? Phật nói: Thiện Hiện! Nghĩa chẳng thể nói không tăng không giảm.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Nếu nghĩa chẳng thể nói không tăng không giảm ấy, thì Bồ thí Ba-la-mật-đa cũng lẽ không tăng không giảm; Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tịch lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng lẽ không tăng không giảm.

Bạch Thế Tôn! Nếu nghĩa chẳng thể nói không tăng không giảm ấy, thì bốn niệm trụ cũng lẽ không tăng không giảm; bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi cũng lẽ không tăng không giảm.

Bạch Thế Tôn! Nếu nghĩa chẳng thể nói không tăng không giảm ấy, thì bốn tinh lự cũng lẽ không tăng không giảm; bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng lẽ không tăng không giảm.

Bạch Thế Tôn! Nếu nghĩa chẳng thể nói không tăng không giảm ấy, thì tám giải thoát cũng lẽ không tăng không giảm; tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng lẽ không tăng không giảm.

Bạch Thế Tôn! Nếu nghĩa chẳng thể nói không tăng không giảm ấy, thì không giải thoát môn cũng lẽ không tăng không giảm; vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng lẽ không tăng không giảm.

Bạch Thế Tôn! Nếu nghĩa chẳng thể nói không tăng không giảm ấy, thời Cực hỷ địa cũng lẽ không tăng không giảm; Ly cấu địa, Phát quang địa, Diệm huệ địa, Cực nan thắng địa, Hiện tiền địa, Viễn hành địa, Bất động địa, Thiện huệ địa, Pháp vân địa cũng lẽ không tăng không giảm.

Bạch Thế Tôn! Nếu nghĩa chẳng thể nói không tăng không giảm ấy, thời năm nhãn cũng lẽ không tăng không giảm, sáu thần thông cũng lẽ không tăng không giảm.

Bạch Thế Tôn! Nếu nghĩa chẳng thể nói không tăng không giảm ấy, thời tam-ma-địa môn cũng lẽ không tăng không giảm, đà-la-ni môn cũng lẽ không tăng không giảm.

Bạch Thế Tôn! Nếu nghĩa chẳng thể nói không tăng không giảm ấy, thời Phật mười lực cũng lẽ không tăng không giảm; bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng cũng lẽ không tăng không giảm.

Bạch Thế Tôn! Nếu nghĩa chẳng thể nói không tăng không giảm ấy, thời pháp vô vong thất cũng lẽ không tăng không giảm, tánh hằng trụ xả cũng lẽ không tăng không giảm.

Bạch Thế Tôn! Nếu nghĩa chẳng thể nói không tăng không giảm ấy, thì nhất thiết trí cũng lẽ không tăng không giảm; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng lẽ không tăng không giảm.

Bạch Thế Tôn! Nếu Bồ thí Ba-la-mật-đa không tăng không giảm; Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng không tăng không giảm ấy; thì Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa, tu hành Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa để chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Bạch Thế Tôn! Nếu bốn niệm trụ không tăng không giảm, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi cũng không tăng không giảm ấy; thì Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao tu hành bốn niệm trụ, tu hành bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi để chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Bạch Thế Tôn! Nếu bốn tĩnh lự không tăng không giảm, bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng không tăng không giảm ấy; thì Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao tu hành bốn tĩnh lự, tu hành bốn vô lượng, bốn vô sắc định để chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Bạch Thế Tôn! Nếu tám giải thoát không tăng không giảm, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng không tăng không giảm ấy; thời Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao tu hành tám giải thoát, tu hành tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ để chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Bạch Thế Tôn! Nếu không giải thoát môn không tăng không giảm, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng không tăng không giảm ấy; thời Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao tu hành không giải thoát môn, tu hành vô tướng, vô nguyện giải thoát môn để chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Bạch Thế Tôn! Nếu Cực hỷ địa không tăng không giảm, Ly cấu địa, Phát quang địa, Diệm huệ địa, Cực nan thắng địa, Hiện tiền địa, Viễn hành địa, Bất động địa, Thiện huệ địa, Pháp vân địa cũng không tăng không giảm ấy; thời Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao tu hành Cực hỷ địa, tu hành Ly cấu địa cho đến Pháp vân địa để chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Bạch Thế Tôn! Nếu năm nhãn không tăng không giảm, sáu thần thông cũng không tăng không giảm ấy; thời Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao tu hành năm nhãn, tu hành sáu thần thông để chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Bạch Thế Tôn! Nếu tam-ma-địa môn không tăng không giảm, đà-la-ni môn cũng không tăng không giảm ấy; thời Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao tu hành tam-ma-địa môn, tu hành đà-la-ni môn để chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Bạch Thế Tôn! Nếu Phật thập lực không tăng không giảm, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng cũng không tăng không giảm ấy; thời Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao tu hành Phật thập lực; tu hành bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng để chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Bạch Thế Tôn! Nếu pháp vô vong thất không tăng không giảm, tánh hằng trụ xả cũng không tăng không giảm ấy; thời Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao tu hành pháp vô vong thất, tu hành tánh hằng trụ xả để chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Bạch Thế Tôn! Nếu nhất thiết trí không tăng không giảm, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng không tăng không giảm ấy; thời Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao tu hành nhất thiết trí; tu hành đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí để chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?